

UNIwersytet JANA KOCHANOWSKIEGO W KIELCACH

RAPORT

MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW

ROCZNIK 2017/2018

badanie prowadzone po 3 latach od ukończenia studiów

RAPORT MONITOROWANIA KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW UNIwersytetu JANA KOCHANOWSKIEGO W KIELCACH ROCZNIK 2017/2018 PO UPŁYWIE 3 LAT OD DATY ZŁOŻENIA EGZAMINU DYPLOMOWEGO

WSTĘP

Monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach jest realizowane w oparciu o przyjętą procedurę WSZJK-W/6. Stanowi integralną część doskonalenia procesu kształcenia. Umożliwia uzyskanie informacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów UJK na rynku pracy, zebranie ich opinii na temat przydatności wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych w czasie studiów na Uniwersytecie w kontekście potrzeb rynku pracy oraz poznanie ich dalszych planów edukacyjnych i zawodowych. Monitorowanie obejmuje każdy rocznik absolwentów począwszy od roku 2011/2012. Dotyczy wszystkich kierunków studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia. Respondenci są badani trzykrotnie- po upływie roku oraz po trzech i pięciu latach od daty złożenia egzaminu dyplomowego. Badanie realizowane jest za pośrednictwem platformy internetowej. Narzędzie badania stanowi standaryzowany kwestionariusz ankiety.

CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROKU AKADEMICKIEGO 2016/2017

Przedstawione poniżej opracowanie prezentuje wyniki kolejnej edycji monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Próbę badawczą stanowili absolwenci rocznika 2017/2018. Ich opinie zebrano po upływie 3 lat od daty złożenia egzaminu dyplomowego.

Wypełnione kwestionariusze ankiet odesłało 516 respondentów, co stanowiło 15,6% populacji absolwentów badanego rocznika. Rok akademicki 2017/2018 ukończyło 3301 studentów. Dyplomy licencjackie otrzymało 1481 osób na studiach stacjonarnych i 364 studentów studiów niestacjonarnych. Tytuł magistra uzyskało 1047 studentów studiów stacjonarnych oraz 409 studentów studiujących niestacjonarnie. Największy udział w badaniu odnotowano wśród absolwentów studiów licencjackich stacjonarnych – 18,5% respondentów (Tabela nr 1).

Tabela 1. Udział procentowy ankietowanych ze względu na formę i poziom studiów.

FORMA I POZIOM STUDIÓW	LICZBA ABSOLWENTÓW	LICZBA ANKIETOWANYCH	% UDZIAŁ ANKIETOWANYCH
licencjackie ogółem	1845	326	17,6
stacjonarne	1481	274	18,5
niestacjonarne	364	52	14,2
magisterskie ogółem	1456	190	13,0
stacjonarne	1047	128	12,2
niestacjonarne	409	62	15,1
Ogółem	3301	516	15,6

Najliczniejszą grupę w prowadzonym badaniu stanowili absolwenci Wydziału Prawa i Nauk Społecznych – 27,9% odesłanych ankiet.

Na kolejnych miejscach znalazły się: Collegium Medicum – 20,9% ankietowanych oraz Wydział Pedagogiki i Psychologii ze wskazaniem 15,5%. Filię w Piotrkowie Trybunalskim reprezentowało 10,2% respondentów. Najmniej ankiet wpłynęło od absolwentów Filii w Sandomierzu - 0,8%.

Pełen rozkład udziału absolwentów poszczególnych Wydziałów w badaniu przedstawia Tabela nr 2.

Tabela 2. Udział procentowy ankietowanych z podziałem na wydziały.

LP	WYDZIAŁ	LICZBA ANKIETOWANYCH	% UDZIAŁ ANKIETOWANYCH
1.	Wydział Prawa i Nauk Społecznych	144	27,9
2.	Collegium Medicum	108	20,9
3.	Wydział Pedagogiki i Psychologii	80	15,5
4.	Wydział Humanistyczny	66	12,8
5.	Wydział Nauk Ścisłych i Przyrodniczych	61	11,8
6.	Wydział Sztuki	0	0
7.	Filia w Piotrkowie Trybunalskim	53	10,2
8.	Filia w Sandomierzu	4	0,8

Do najliczniej reprezentowanych kierunków studiów (Tabela nr 3) należała Pedagogika- 86 osób oraz Zarządzanie – 50 osób. Biorąc pod uwagę odsetek badanych przeważali absolwenci z kierunków: Ochrona Środowiska – 36,3%, Turystyka i Rekreacja – 33,3, Filologia polska – 29,7%, Fizjoterapia – 17,8% oraz Pedagogika – 17,5%. Procentowo najmniej ankiet wypełnili studenci kierunków: Praca socjalna – 6,6%, Wychowanie fizyczne – 7,3%, Matematyka – 9,1%, Logistyka – 9,1%, Sztuki plastyczne – 10,3%, Mechatronika – 11,1%, Informatyka – 15%, Pielęgniarstwo – 14,3%, oraz Biotechnologia – 15%.

Tabela 3. Udział procentowy ankietowanych wg kierunków studiów.

LP.	KIERUNEK STUDIÓW	LICZBA ABSOLWENTÓW	LICZBA ANKIETOWANYCH	% UDZIAŁ ANKIETOWANYCH
1.	Administracja	305	30	9,8
2.	Bezpieczeństwo narodowe	228	33	14,4
3.	Biologia	36	7	19,4
4.	Biotechnologia	60	9	15
5.	Chemia	35	9	25,7
6.	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	70	12	17,1
7.	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	32	5	15,6
8.	Ekonomia	228	28	12,2
9.	Filologia ogółem	218	33	14,4
10.	Filologia polska	47	14	29,7
11.	Finanse i rachunkowość	96	15	15,6
12.	Fizjoterapia	218	39	17,8
13.	Fizyka	1	1	100
14.	Fizyka techniczna	8	2	25,0
15.	Geografia	17	3	17,6
16.	Historia	45	10	22,2
17.	Informatyka	20	3	15,0

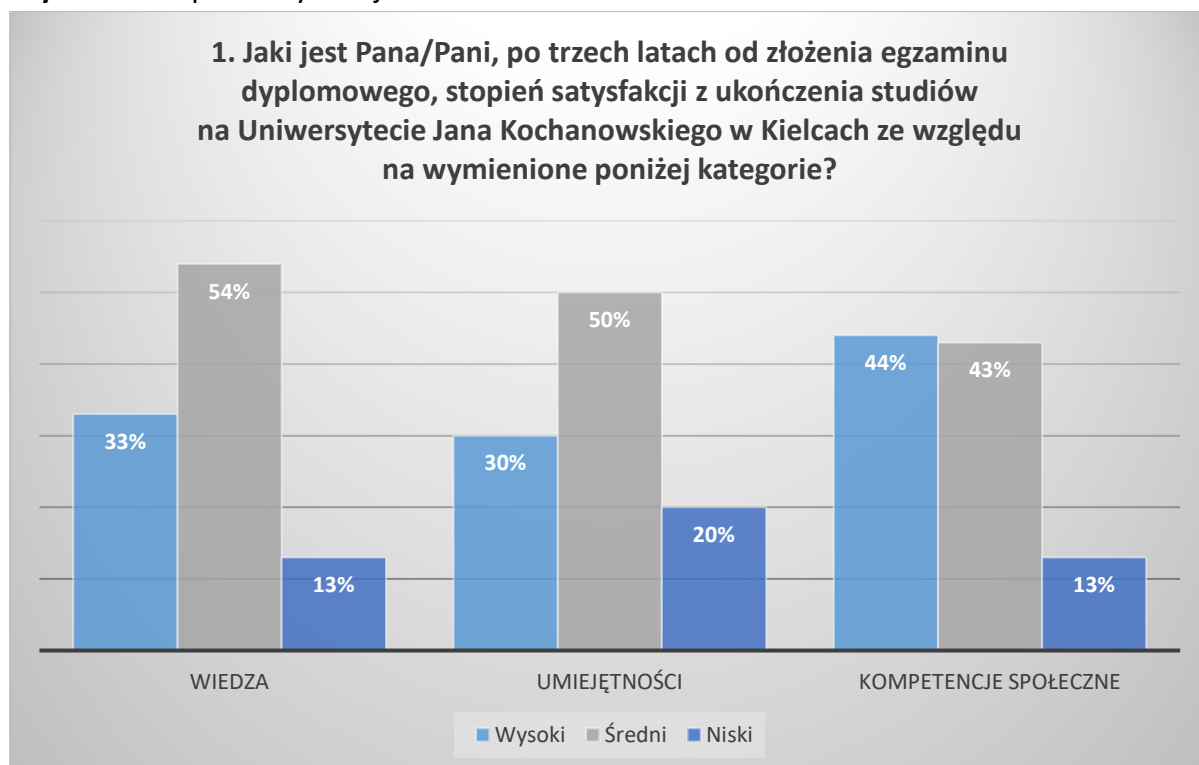
18.	Kosmetologia	62	14	22,5
19.	Logistyka	121	11	9,1
20.	Matematyka	22	2	9,1
21.	Mechatronika	18	2	11,1
22.	Ochrona środowiska	22	8	36,3
23.	Organizacja turystyki historycznej	1	1	100
24.	Pedagogika	491	86	17,5
25.	Pielęgniarstwo	167	24	14,3
26.	Politologia	19	3	15,7
27.	Położnictwo	79	13	16,4
28.	Praca socjalna	45	3	6,6
29.	Ratownictwo medyczne	52	9	17,3
30.	Stosunki międzynarodowe	1	0	0
31.	Sztuki plastyczne	29	3	10,3
32.	Turystyka i rekreacja	51	17	33,3
33.	Wychowanie fizyczne	41	3	7,3
34.	Wzornictwo	12	6	50
35.	Zarządzanie	369	50	13,5
36.	Zdrowie publiczne	34	8	23,5
Ogółem		3301	516	15,6

LOSY ZAWODOWE ABSOLWENTÓW ROKU AKADEMICKIEGO 2017/2018

Absolwenci w kierowanym do nich badaniu zostali poproszeni o subiektywną ocenę stopnia satysfakcji z ukończonych studiów na Uniwersytecie - w oparciu o wskazane w ankiecie trzy kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. W odpowiedziach przeważał wynik średni (Wykres nr 1). Biorąc pod uwagę ten stopień oceny, najwyżej respondenci ocenili poziom wiedzy. Natomiast patrząc na wszystkie parametry absolwenci ocenili najwyżej kolejno: kompetencje, wiedzę, umiejętności.

Poziom zdobytych w trakcie studiów kompetencji społecznych - 43% badanych absolwentów określiło jako średni, 44% jako wysoki, a 13% ankietowanych uznała, iż zdobyli kompetencje społeczne w stopniu niskim. W przypadku wiedzy - wysoką satysfakcję z uzyskanego jej poziomu w trakcie studiów wskazało 33% badanych absolwentów, średnią 54%, niską tylko 13%. W ocenie umiejętności uzyskano 50% wskazań średnich, 30% wyborów wysokich oraz 20% wskazań niskich

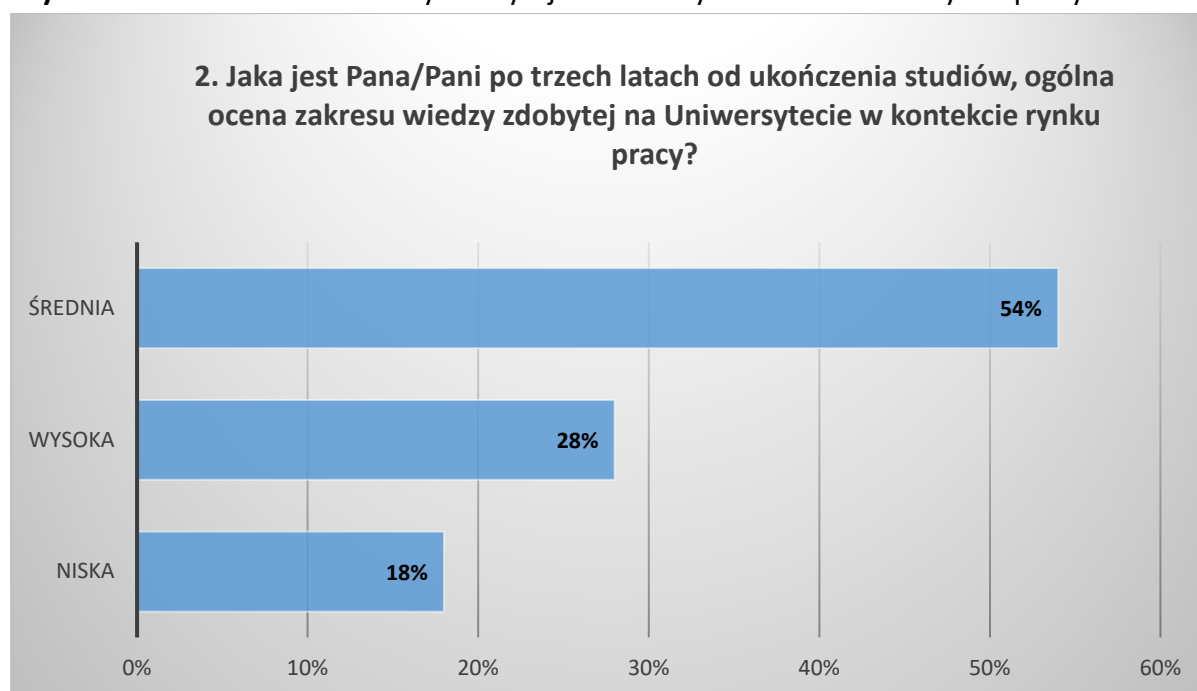
Wykres 1. Stopień satysfakcji z ukończenia studiów na UJK w Kielcach.

Respondenci pytani byli również o to, w jakim stopniu studia na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach wyposażyły ich w wiedzę potrzebną do wykonywania wybranego zawodu, a co się z tym wiąże sprawnego poruszania się w obszarze przypisanych do niego zadań (Wykres nr 2).

Z badanej populacji ponad połowa respondentów - 54% oceniła przydatność zdobytej na Uniwersytecie wiedzy w wykonywanej obecnie pracy zawodowej na poziomie średnim. Kolejne 28% badanych absolwentów uznało przydatność posiadanej wiedzy na poziomie wysokim. Następne 18% respondentów oceniło swoje przygotowanie w tym zakresie na poziomie niskim.

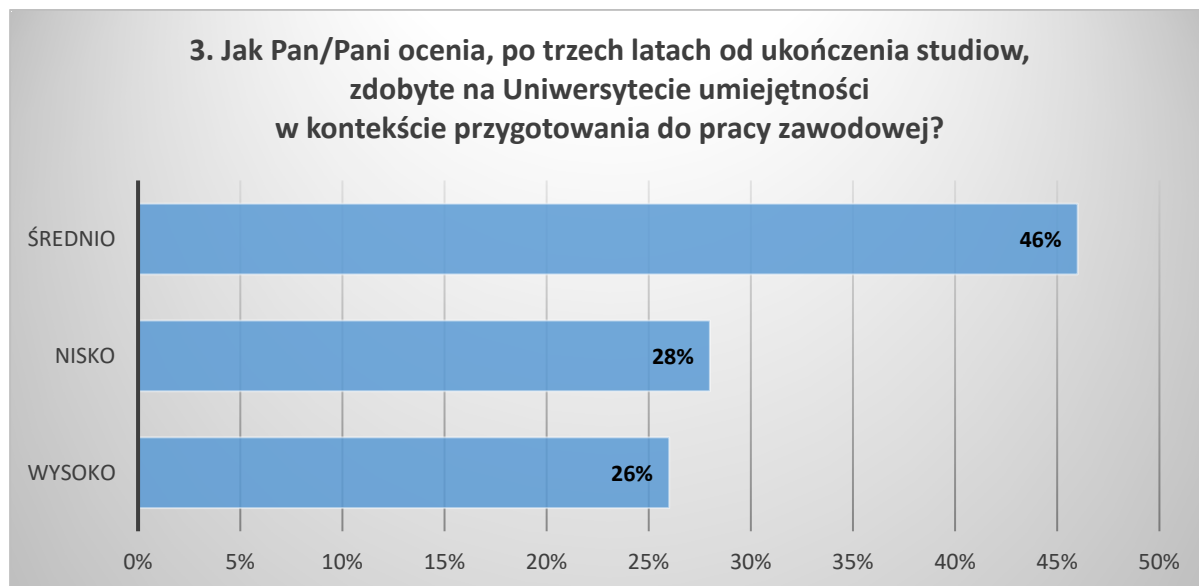
Wykres 2. Ocena zakresu wiedzy zdobytej n Uniwersytecie kontekście rynku pracy.

Badani absolwenci ocenili również przydatność umiejętności zdobytych podczas studiów w kontekście przygotowania do wykonywanej pracy zawodowej (Wykres nr 3).

Wyrażając swoją opinię w 46% ocenili oni przydatność swoich umiejętności, rozwiniętych podczas lat studiów na Uniwersytecie na poziomie średnim. W 28% wybrali wskazania na poziomie niskim, a w 26% uznali przydatność posiadanych umiejętności w wykonywaniu pracy zawodowej na poziomie wysokim.

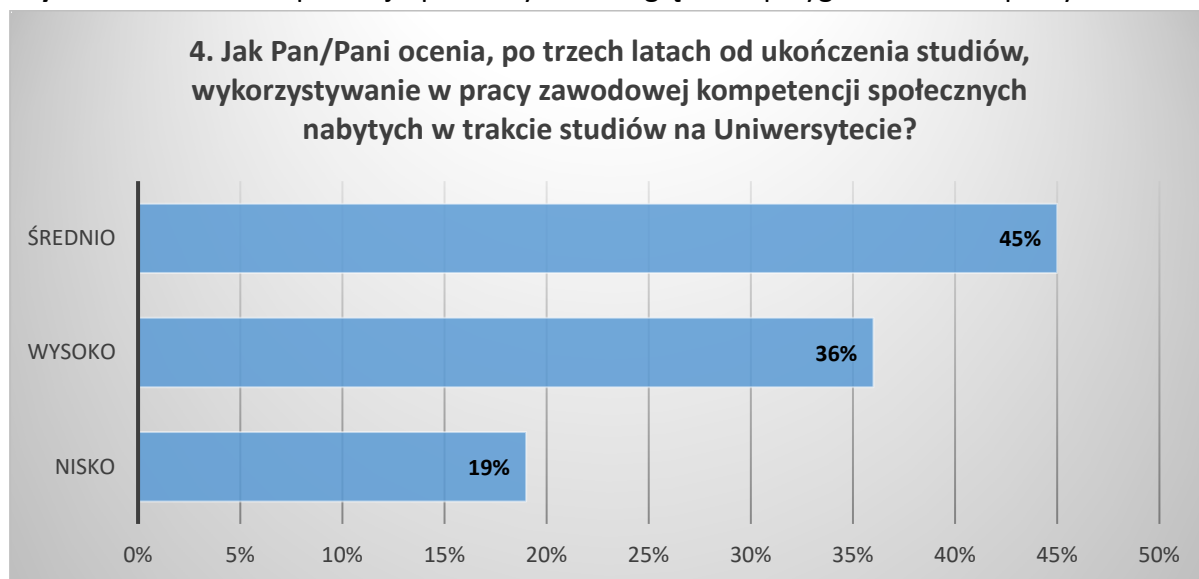
Wykres 3. Ocena zdobytych na Uniwersytecie umiejętności w kontekście przygotowania do pracy zawodowej.

Badani mieli również za zadanie ocenić kompetencje społeczne w kontekście przygotowania do pracy zawodowej (Wykres nr 4).

Wśród zebranych odpowiedzi absolwentów w 45% odnotowano wskazania średnie, w 36% wysokie. W 19% respondenci ocenili przydatność posiadanych kompetencji społecznych w realizacji czynności zawodowych na poziomie niskim.

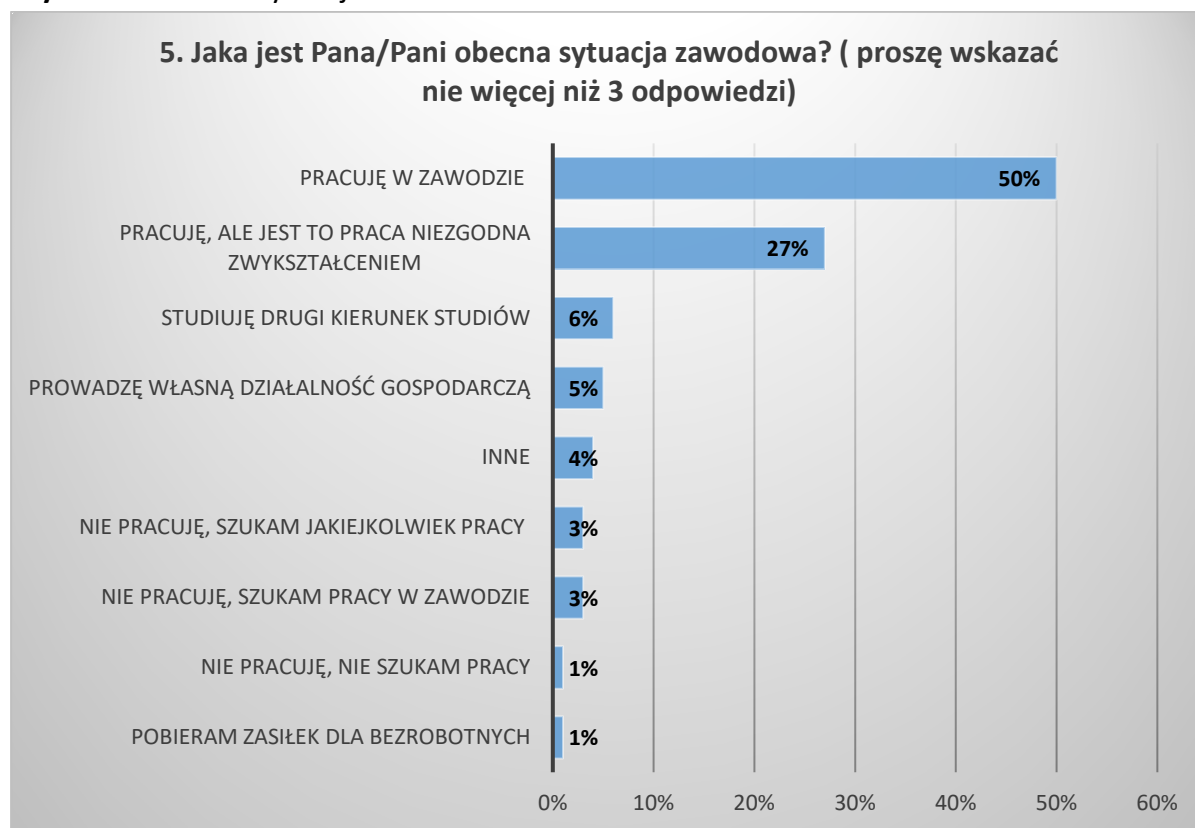
Wykres 4. Ocena kompetencji społecznych ze względu na przygotowanie do pracy.

Kolejne pytanie kierowane w ankiecie do badanych absolwentów dotyczyło zdiagnozowania ich aktualnej sytuacji zawodowej (Wykres 5).

Wśród respondentów największą grupę stanowiły osoby pracujące w zawodzie – 50% udzielonych odpowiedzi. Na kolejnych miejscach znalazły się osoby pracujące, ale niezgodnie z wykształceniem – 27%. Niewielka część ankietowanych prowadzi działalność gospodarczą – 5%, nie pracuje ale szuka pracy w zawodzie – 3% lub podjęła studia na drugim kierunku – 6% wskazań. 3% respondentów szuka jakiegokolwiek pracy. Najmniejszy odsetek respondentów nie pracuje i nie szuka pracy bądź pobiera zasiłek dla bezrobotnych – po 1% wskazań. Badani mogli wskazać też inne odpowiedzi, zdecydowało się na to 4% respondentów. Do najbardziej popularnych odpowiedzi należały: rozpoczęcie studiów doktoranckich, podjęcie pracy za granicą, staż z urzędu pracy, program wymiany kulturowej za granicą, przebywanie na urlopie macierzyńskim, wychowywanie dzieci, ale również praca w wyuczonym zawodzie, który nie był związany z podjęciem studiów na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Wykres 5. Obecna sytuacja zawodowa absolwentów

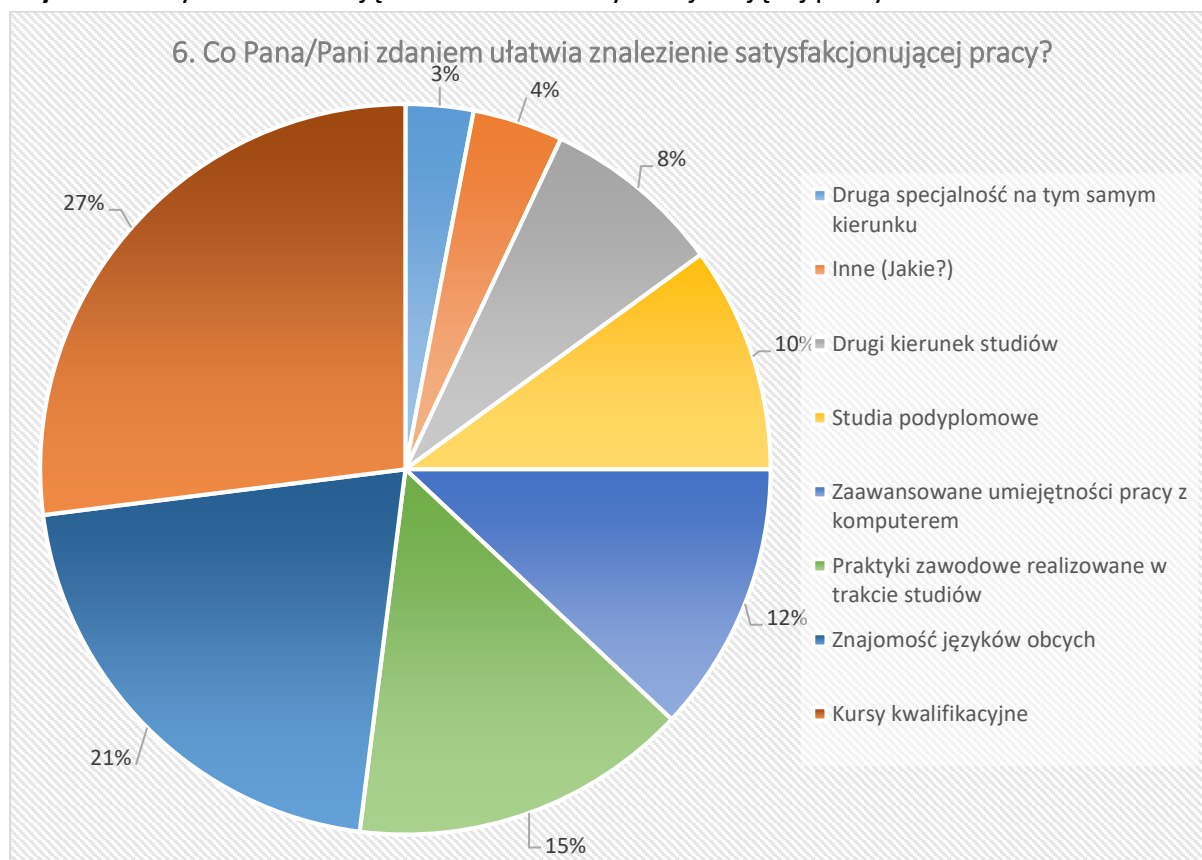
W ocenie czynników ułatwiających znalezienie satysfakcjonującej pracy (Wykres nr 6) na pierwszym miejscu badani wymienili kursy kwalifikacyjne - 27%, znajomość języków obcych wskazywało 21% ankietowanych.

W następnej kolejności respondenci podali praktyki zawodowe realizowane w trakcie studiów – 15%, zaawansowane umiejętności pracy z komputerem - 12%, studia podyplomowe - 10%, drugi kierunek studiów - 8%.

Najmniejszą rangę badani przyznali drugiej specjalności na tym samym kierunku - 3%.

Respondenci wskazywali również na inne czynniki ułatwiające znalezienie satysfakcjonującej pracy. Do najczęściej podawanych należały: umiejętności społeczne, doświadczenie zawodowe, sieć kontaktów, wszechstronność, zaradność życiowa, zaangażowanie, prawo jazdy, staż po studiach organizowany przez uczelnię, samodoskonalenie

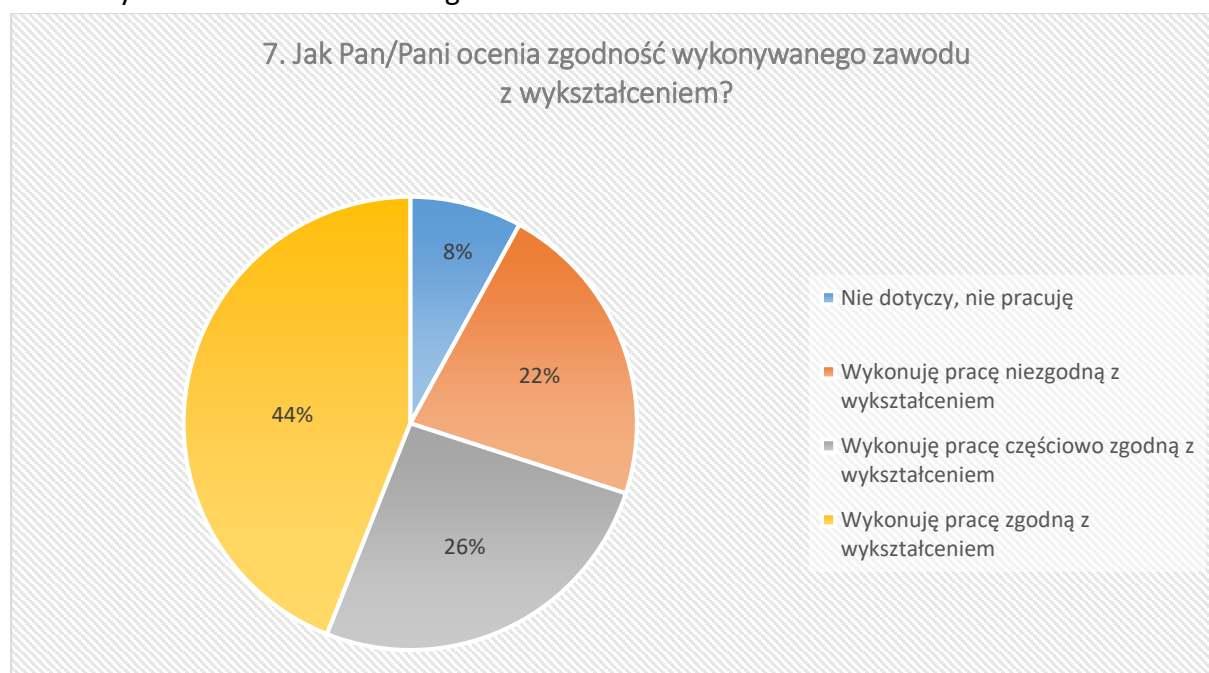
Wykres 6. Czynniki ułatwiające znalezienie satysfakcjonującej pracy.

Kolejną oceną o jaką poproszono respondentów była zgodność wykonywanego zawodu z posiadanym wykształceniem (Wykres nr 7).

Duża część respondentów podała do wiadomości, iż wykonuje pracę zgodną z wykształceniem - 44%, zaś w 26% wykonywali pracę częściowo zgodną z wykształceniem. Absolwenci wykonujący pracę niezgodną z ich wykształceniem stanowili 22% ankietowanych. W badanej grupie absolwentów rocznika 2017/2018 Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach osoby, które nie pracowały stanowiły 8% respondentów.

Wykres 7. Ocena zgodności wykonywanego zawodu z wykształceniem absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

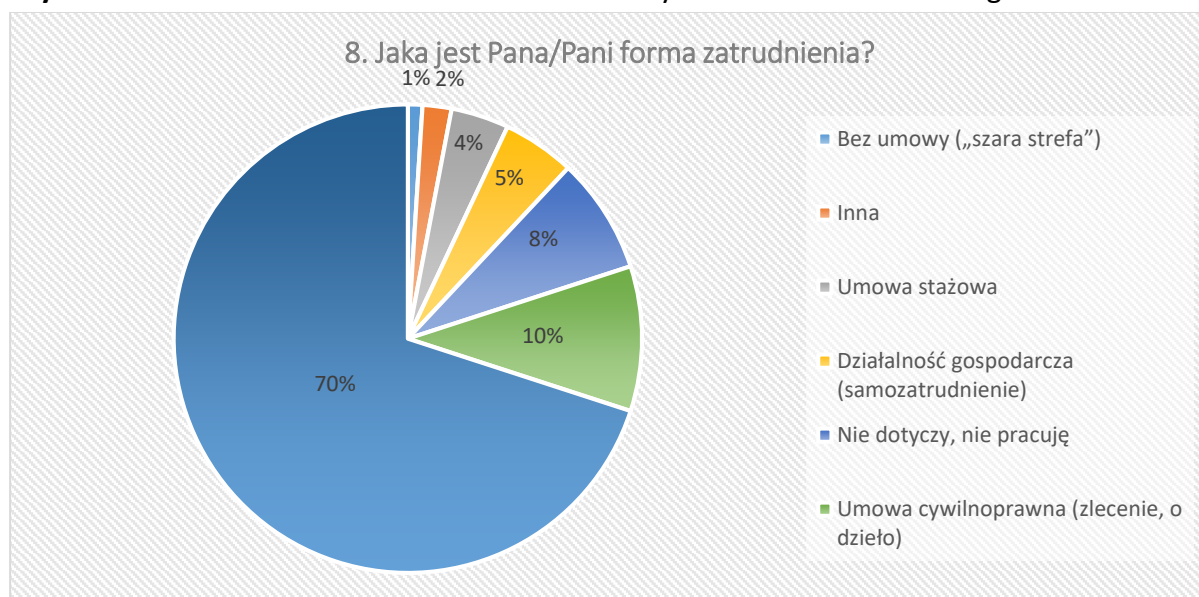

Praca zarobkowa może być wykonywana w różnych formach zatrudnienia. Dlatego też zapytano absolwentów biorących udział w badaniu o ich obecną sytuację na rynku pracy (Wykres nr 8).

Zdecydowana większość absolwentów Uniwersytetu wskazała, że pracuje w oparciu o umowę o pracę - 70% udzielonych odpowiedzi. W badanej populacji 8% absolwentów wskazało, iż nie pracuje, 10% respondentów było zatrudnionych w formie umowy

cywilnoprawnej. W następnej kolejności pojawiły się wybory dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej - 5% oraz umowy stażowej – 4%. Najmniej wyborów dotyczyło pracy bez umowy, tj. tzw. szarej strefy - 1%. Inną formę zatrudnienia wskazało 2% badanych, wśród której wskazywali m. in. na umowę o pracę na zastępstwo.

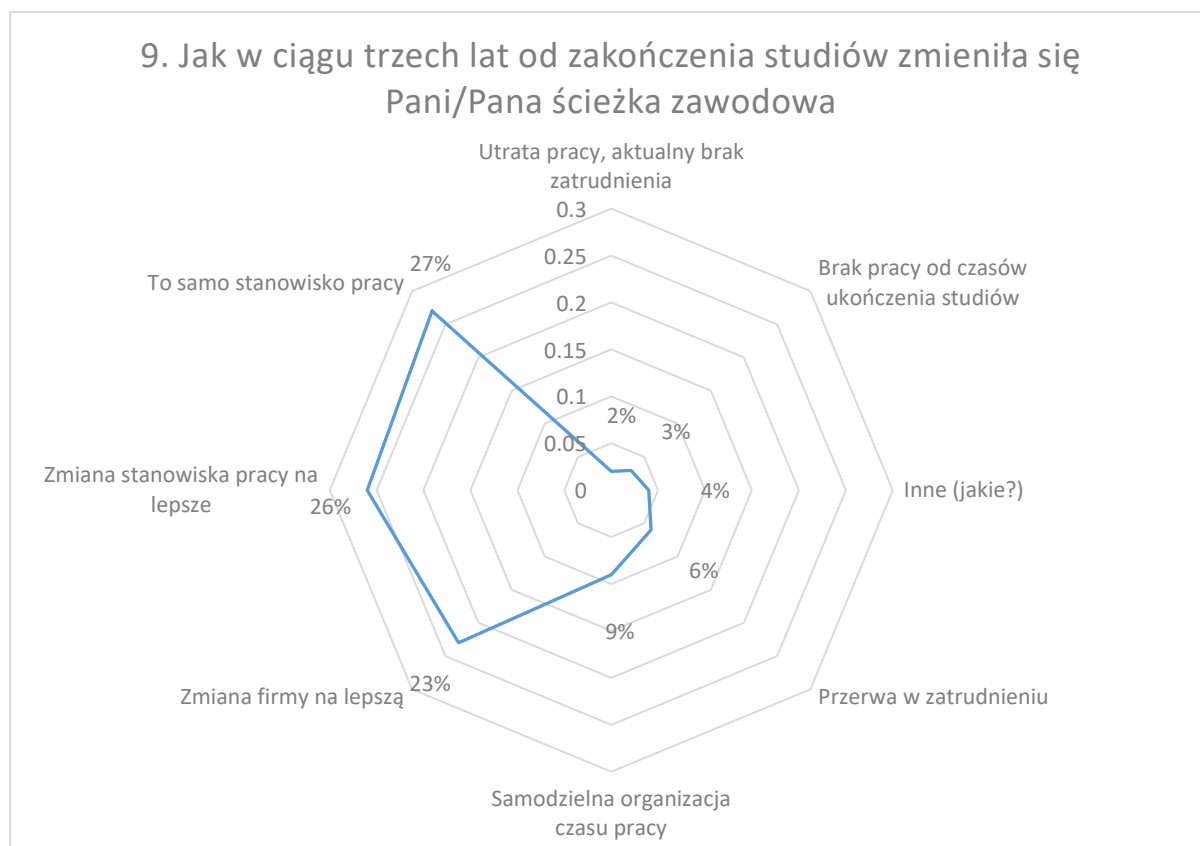
Wykres 8. Forma zatrudnienia absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

W prowadzonym badaniu zwrócono się też do absolwentów Uniwersytetu z prośbą o odpowiedź na pytanie, jak w ciągu trzech lat od ukończenia studiów zmieniła się ich ścieżka zawodowa (Wykres nr 9).

Najwięcej – 27% badanych absolwentów zajmowało to samo stanowisko, nieco mniej respondentów wskazała na zmianę stanowiska pracy na lepsze - 26%.

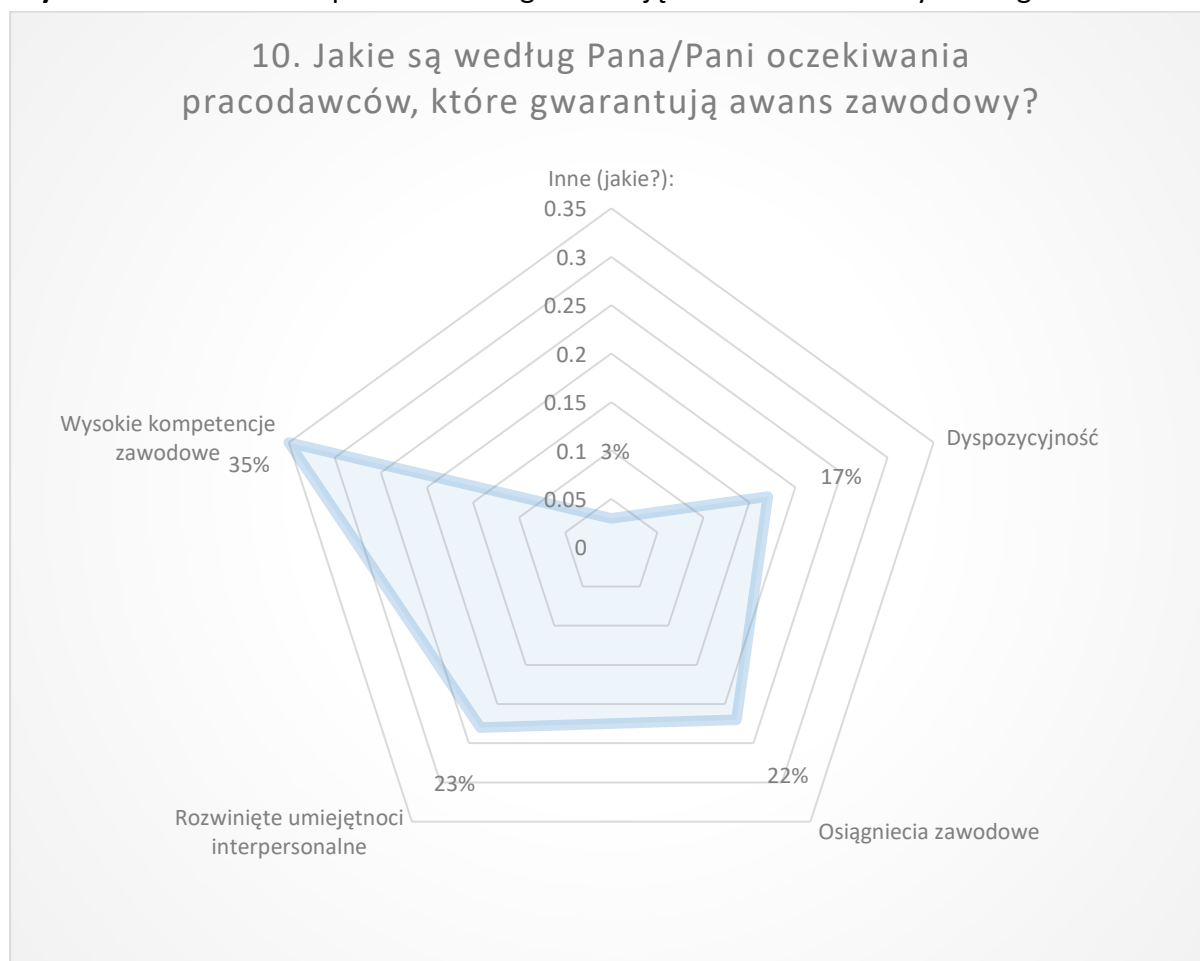
Część osób zmieniła firmę na lepszą - 23%. Samodzielną organizację czasu pracy deklarowało 9% ankietowanych. Na przerwę w zatrudnieniu wskazywało 6% absolwentów. Brak pracy od czasu ukończenia studiów wskazywało 3% respondentów, natomiast aktualny brak zatrudnienia wskazało 2% ankietowanych. Badani podali inne odpowiedzi, nie wymienione w kafeterii - 4%. Do nich należały: rozpoczęcie studiów na II stopniu, wyjazd za granicę w celach zarobkowych, podjęcie pracy na umowę o dzieło oraz dalsza nauka na studiach podyplomowych, zmiana branży, zmiana specjalizacji.

Wykres 9. Ścieżka zawodowa absolwentów trzy lata od zakończenia studiów.

Badani zapytano również o oczekiwania pracodawców, które gwarantują sukces zawodowy (Wykres nr 10).

Ponad 1/3 absolwentów Uniwersytetu wskazała na wysokie kompetencje zawodowe. Na drugim miejscu plasowały się rozwinięte umiejętności interpersonalne - 23%. Niewiele mniej badanych zaznaczyło w ankiecie osiągnięcia zawodowe - 22%. Kolejne miejsce zajmowała dyspozycyjność - 17%.

Wśród odpowiedzi znalazły się również inne, które nie były zasugerowane w kafeterii. Należały do nich: doświadczenie zawodowe, spójna ścieżka kariery, umiejętności praktyczne, elastyczność i chęć ciągłej nauki, efektywność w realizacji wyznaczonych przez pracodawcę celów.

Wykres 10. Oczekiwania pracodawców gwarantujące awans zawodowy według absolwentów.

Badani zostali poproszeni o wyrażanie opinii na temat zadowolenia z obecnej sytuacji zawodowej pod kątem konkretnych czynników takich jak: instytucja/firma, stanowisko pracy, możliwość rozwoju kariery, wykonywana praca, zakres odpowiedzialności (Wykres 11).

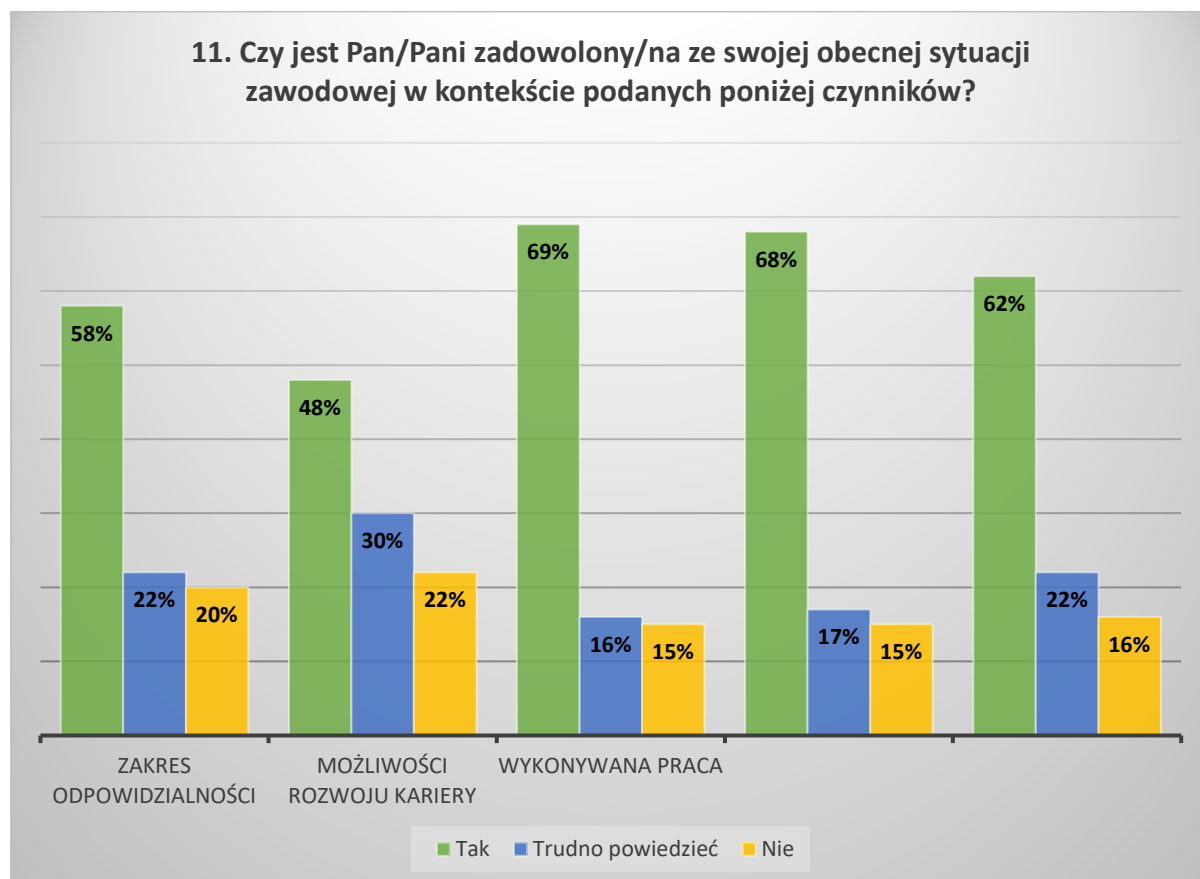
Ogólnie przeważały odpowiedzi potwierdzające zadowolenie z obecnej sytuacji zawodowej absolwentów biorących udział w badaniu.

Największe zadowolenie odnotowano przy odpowiedziach wskazujących na takie czynniki jak: wykonywana praca – 69% oraz stanowisko pracy jakie zajmowali badani absolwenci – 68% wskazań, niewiele mniej bo 62% wskazań dotyczyło odpowiedzi dotyczących instytucji/firmy w jakiej ankietowani znaleźli zatrudnienie.

Czynnik „zakres odpowiedzialności” uzyskał również wysoką liczbę wskazań twierdzących plasujących się na poziomie 58%.

Najmniejsze zadowolenie respondenci wykazywali w czynniku „możliwość rozwoju kariery”- 48% odpowiedzi.

Wykres 11. Zadowolenie z obecnej sytuacji zawodowej.

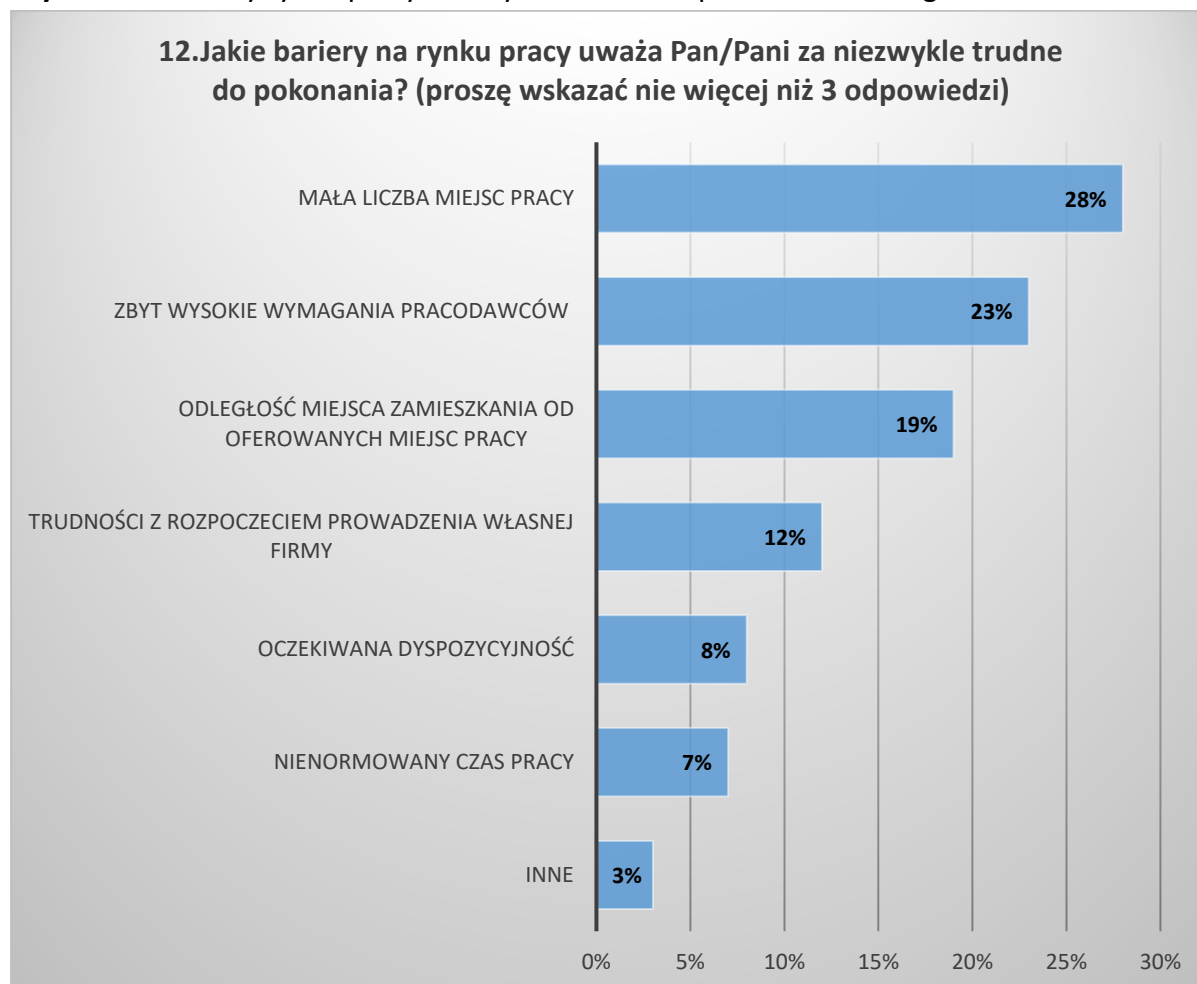
W kolejnym pytaniu ankiety absolwenci zostali poproszeni o określenie najtrudniejszych barier na rynku pracy (Wykres 12).

Ankietowani za najtrudniejszą z barier uznali małą liczbę miejsc pracy, odpowiedź ta otrzymała 28% wskazań. Na zbyt wysokie wymagania pracodawców wskazywało 23% respondentów.

Kolejnymi czynnikami niezwykle trudnymi do pokonania na rynku pracy okazały się, według absolwentów, odległość miejsca zamieszkania od oferowanych miejsc pracy – 19% wskazań, następnie trudności z rozpoczęciem prowadzenia własnej firmy - 12%, oczekiwana dyspozycyjność - 8% oraz nienormowany czas pracy - 7%.

Część ankietowanych położyła nacisk na inne odpowiedzi, niż te które były przedstawione w kafeterii. Do nich należały: niskie wynagrodzenia, brak chęci do pracy, brak doświadczenia zawodowego, zbyt wysokie koszty utrzymania pracownika, niewielkie możliwości uzyskania awansu, znajomość specjalistycznych programów informatycznych, brak formalnego potwierdzenia znajomości języka obcego.

Wykres 12. Bariery rynku pracy niezwykle trudne do pokonania według absolwentów.

PODSUMOWANIE

Zebrane i przeanalizowane wyniki badania pozwoliły na poznanie opinii badanych absolwentów Uniwersytetu rocznika 2017/2018 w kwestiach dotyczących:

- a) jakości kształcenia oraz przygotowania pod kątem wejścia na rynek pracy - absolwenci wyrażali swoje opinie na temat wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych w trakcie studiów oraz szans i barier obecnego rynku pracy,
- b) wyboru miejsca pracy w ujęciu przestrzennym,
- c) oczekiwań pracodawców podyktowanych wymaganiami obecnego rynku pracy,
- d) formy prawnej świadczenia pracy i czasu poszukiwania zatrudnienia,
- e) doświadczeń nabywanych w trakcie nauki na Uniwersytecie,
- f) zadowolenia z kierunku kształcenia i jego zgodności z wykonywanym zawodem.

W raporcie znajdują się wyniki prezentowane w sposób całościowy dla Uniwersytetu, zestawienia dla poszczególnych kierunków tworzone są na ich zamówienie.

Nieobligatoryjny charakter udziału absolwentów w badaniu niesie za sobą istotne konsekwencje dla reprezentatywności badania, a co za tym idzie możliwości wnioskowania z próby na zbiorowość generalną. Badania nie objęły wszystkich absolwentów Uniwersytetu, co powoduje, że należy je traktować sondażowo. Stanowią jednak cenne źródło informacji.

Przeprowadzona analiza uzyskanych danych wykazała, iż najwyższy stopień satysfakcji z ukończonych studiów na Uniwersytecie absolwenci odczuwają w kategorii kompetencji, następnie wiedzy oraz umiejętności.

Czynnikiem ułatwiającym znalezienie satysfakcjonującej pracy zawodowej według badanych jest znajomość języków obcych, kursy kwalifikacyjne, jak również praktyki zawodowe realizowane w trakcie studiów.

Trzy lata po zakończeniu studiów pracuje ogólnie 92% absolwentów. Absolwenci wykonujący pracę zawodową zgodną z uzyskanym wykształceniem stanowią 44% biorących

udział w badaniu, częściowo zgodną – 26%, natomiast 22% to osoby pracujące niezgodnie z wykształceniem.

Pracujący absolwenci są zadowoleni z obejmowanego stanowiska oraz z pracy wykonywanej w danej instytucji/firmie. Niższe zadowolenie wśród badanych można zauważyć głównie w zakresie możliwości rozwoju kariery.

Większość pracujących absolwentów zatrudniona jest na podstawie umowy o pracę. Osoby prowadzące działalność gospodarczą stanowią niewielki procent ankietowanych. Wynikać to może z różnych czynników, w tym w dużej mierze z obawy przed ryzykiem oraz brakiem środków finansowych na jej rozpoczęcie.

Większość ankietowanych podaje za największą barierę niezwykle trudną do pokonania na rynku pracy małą liczbę miejsc pracy, zbyt wysokie wymagania wśród pracodawców oraz odległość miejsca zamieszkania od miejsc pracy.

Biorąc pod uwagę wyżej wskazany nieobligatoryjny charakter udziału absolwentów w badaniu i wiążące się z tym konsekwencje, można sformułować następujące wnioski:

1. Wysokie kompetencje zawodowe połączone ze znajomością języków obcych wyniesione przez studentów w oraz doświadczenie zawodowe zdobyte podczas studiów ułatwiają znalezienie pracy po zakończeniu studiów. Nie zawsze jest to jednak praca zgodna z kierunkiem studiów i specjalnością, ale jest jednak pracą przynoszącą zawodowe doświadczenie.

2. Ograniczenia związane z dostępem do pracy zawodowej związane są ze stosunkowo małą liczbą miejsc pracy, zbyt wysokimi wymaganiami pracodawców oraz dużą odległością miejsca zamieszkania od miejsca pracy.

3. Kompetencje społeczne i wiedza zdobyta podczas studiów jest najbardziej przydatna na rynku pracy.

Barierą na rynku pracy raczej nie jest brak pracy spowodowany skalą bezrobocia, ale brak miejsc pracy odpowiadających wykształceniu wyuczonemu. Warto też zwrócić uwagę na fakt, iż absolwenci dostrzegają tylko bariery w rynku pracy. Wielu z nich nie zdaje sobie sprawy, że niektóre trudności tkwią w nich i przyczyniają się do brak możliwości znalezienia stałej pracy m.in. jest to niski poziom kompetencji społecznych.